

Šalomoun

Převod materiálu

Daniel Heller

Pořadí v lekci

4

Téma

V celku škola, učení se životu. Jak mám žít? Co je v životě důležité?

Cíle

- Pro mladší děti: Děti přijmou krále Šalomouna jako vzor v tom, že prosí Hospodina o moudrost. Připomenou si přikázání, podle kterých měl i Šalomoun žít a vládnout.
 - Pro starší děti: Děti přijmou krále Šalomouna jako vzor toho, který s pokorou prosí o moudrost, a pokusí se na sebe podívat Božíma očima: jako na ty, které si Bůh vyvolil, které má rád a které obohatil spoustou dobrých věcí.
-

Pro učitele

Poznámky k příběhu

(Poznámky k celému příběhu uvádím kvůli vyprávění starším dětem.)

1Kr 2,1–4 (5–12)

Šalomounův otec je smířen se svou smrtí. Tuší, že to bude pro jeho syna těžké, proto jej povzbuzuje „Ty však buď rozhodný a mužný.“ Následuje Davidův testament, odkaz, závěť, která se týká především věrnosti Hospodinu: Dbej na to, co ti svěřil, choť po jeho cestách, dodržuj jeho nařízení a přikázání, jeho práva a svědectví.

Boží příběh s jeho vyvoleným lidem, to jsou na Boží straně dějiny milosrdenství, ale na lidské straně často dějiny msty, v tom David své souasníky nepřekročil.

1Kr 3,1–28

Na jednu stranu se Šalomoun oženil s dcerou faraóna. (Byl to politický tah, nebo mu to bylo jedno? Egypt je přece symbolem smrti a všeho, z čeho nás Hospodin vyvádí.) Na druhou stranu přemýšlí, že miloval Hospodina, což je velmi výrazné (v. 3).

Zatímco doba krále Davida byla poznamenána boji a dobýváním, vláda jeho syna Šalomouna má jiný charakter. Jde v ní o organizační upevnění prosperujícího království. K tomu potřebuje král moudrost. Prosí o ni a dostává ji v takové míře, že se pak v dějinách Izraele stává sám prototypem moudrého vládce.

Na počátku své vlády Šalomoun dostává životní šanci: Hospodin se mu totiž zjevuje ve snu a ptá se ho, co by mu mohl dát. Mladý král by mohl využít této lákové nabídky a prosit o bohatství nebo o vítězství nad nepřáteli. On však uvažuje jinak. Nejprve vypožítává, co všechno Hospodin daroval jeho otci Davidovi (v. 6)

a jakou milost prokázal jemu, když jej ustanovil za krále nad velkým po?tem lidu (v. 7–8). Je d?ležit? si všimnout, že se Šalomoun „nevrhne“ na vyjmenování svých p?ání, ale nejprve vypo?ítá již prokázaná Boží dobrodiní. To je pro n?j také „základem“ a „op?rným bodem“ pro modlitbu za dary pot?ebné ke služb?.

Šalomoun vzpomíná na davidovský ideál vlada?e, který kraluje v?rn?, spravedliv? a s up?ímným srdcem (v. 6). Na základ? tohoto ideálu žádá i pro sebe to, ?ím by mohl posloužit Božímu lidu, totiž moudrost (v dob? Šalomounov? jde o organiza?ní upevn?ní prosperujícího království a k tomuto úkolu král pot?ebuje „moudré a prozíravé srdce“). Prosí Hospodina o uschn?ní ke služb?, protože sie je v?dom, že je „mladí?ek“ (v. 7). Toto slovo neozna?uje ani tak v?k (Šalomounovi bylo v té dob? kolem 40 let, jak m?žeme vyrozum?t z 1Kr 11,42 a 14,21), jako spíš v?domí *nedostate?nosti* (p?esn?ji nedostate?ných zkušeností). To je potvrzeno následující v?tou: „neumím vycházet a vcházet“ (v. 7; nevím, jak to zvládnout). Nejen v?domí vlastní nedostate?nosti, ale i náro?nosti úkolu vlada?e (sloužícího uprost?ed ?etného lidu) vede Šalomouna k prosb? o *srdce chápatvé* (doslova „*srdce slyšící, naslouchající*“, tj. citlivé, vnímavé, otev?ené; srdce je sídlem rozumu, v?le, sv?domí, tedy rozhodování), aby „mohl soudit lid a dovedl rozlišovat mezi dobrem a zlem“. A Šalomoun op?t p?ipomíná náro?nost svého úkolu: Nebo? kdo by dokázal soudit tento tv?j lid, jenž je tak po?etný?

Mladý král stojí víc o takovou *moudrost ke služb?* než o pevnou pozici nebo ochranu p?ed nep?áteli. Tato moudrost ke služb? není teoretická, ale praktická („rozumnost p?i soudním jednání“, v. 11). Pro krále byla tato vlastnost velmi d?ležitá, protože práv? on byl v Izraeli nejvyšším zákonodárcem, soudcem a vlada?em. A už samotná modlitba sv?dila o jeho „moudrém“ postoji: je si totiž v?dom toho, že *sám od sebe nezvládne všechny úkoly*, a proto se obrací na *Hospodina, dárce moudrosti*. Hospodinu se líbilo, že Šalomoun žádal o tuto moudrost, a splnil mu tuto prosbu (a nejen to, dal mu navíc bohatství i slávu, v. 13). Nakonec dostává moudrost v takové mí?e, že se stane prototypem moudrého ?lov?ka.

Šalomounovo ?ešení sporu — není dílem mistrného psychologa ?i šikovného detektiva (Hercule Poirot), ale dílem Boží spravedlnosti. Tato spravedlnost má být vyzdvížena. (Jan Ke?kovský)

1Kr 6,11–13 + 8,10–61

Ve vypráv?ní o stavb? chrámu a jeho posv?cení stojí za povšimnutí Hospodinovo slovo k Šalomounovi b?hem stavby a Šalomounova modlitba p?i posv?cení chrámu.

S chrámem je spojené *zaslíbení stálé Hospodinovy p?ítomnosti* (v judaismu vnímané velmi masivn?, význam chrámu je obrovský a jeho zni?ení nesmírnou tragédií), kterou ovšem sám Hospodin hned od za?átku podmi?uje uplat?ováním práva a životem podle p?íkázání.

V den posv?cení chrámu podtrhuje Šalomoun d?jinnou kontinuitu, s úctou vzpomíná na svého otce Davida a pak se pono?í do dlouhé modlitby. Na jejím za?átku *relativizuje vázanost Hospodina na chrám* („M?že B?h sídlit na zemi, když ani nebesa nebes t? nemohou pojmout, natož tento d?m, který jsem vybudoval?“) a pak se *p?imlouvá* za budoucí generace, za lidi, kte?í budou v r?zných životních situacích do chrámu p?icházet.

1Kr 10,1–29

Šalomoun dostav?l *velkolepý jeruzalémský chrám*, po mo?ích se plavila flotila jeho lodí mí?ící pro zlato a další poklady do daleké zem? Ofir, nejv?tší tavící pece starov?ku produkovaly Šalomounovi ohromné množství vzácné m?di. Vládl zemi, kterou v pozitivním slova smyslu potkal „*ekonomický zázrak*“. (Historici poukazují na to, že ani nejv?tší genialita a moudrost by však nedokázaly zm?nit sv?t, kdyby tomu nenahrávaly p?íznivé skute?nosti. Šalomoun p?evzal po Davidovi, svém otci, velkou a mocnou ?íši, vybojovanou v krvavých válkách. Mimo to se Egypt, tehdejší nejv?tší mocnost, ješt? úpln? nevzpamatoval z ní?ivé invaze „mo?ských národ?“. ?íše Chetit?, která ležela severn?, byla rozvrácená a prakticky neexistovala, asyrsko-babylonští sousedé na východ? se na svou slávu teprve p?ipravovali. Všechno, co

Šalomoun d?lal, bylo výsledkem d?kladného zvážení existujících možností a rozhodnutí se pro tu nejprosp?šnější v?c. P?esv?d?ivým d?kazem královny geniality bylo navázání úzké spolupráce s Féni?any.) Obchodní karavany ší?ily zprávy o moudrosti a sláv? krále Šalomouna. Mnozí lidé se p?ijížd?li p?esv?d?it o tom, co slyšeli. P?ijela sem se vzácnými dary i královna ze Sáby, zem? dnešního Jemenu. Kladla Šalomounovi nejroz?nější otázky, vše si prohlédla a p?i lou?ení ?ekla známou v?tu: „Myslela jsem, že zprávy, které se o tob? ší? í, jsou p?ehnané, ale te? vidím, že skute?nost je p?esahuje. *Chvála tvému Bohu, který t? obda?il takovou moudrostí.*“

V židovských tradicích je považován za autora t?í biblických knih: knihy P?ísloví, knihy Kazatel a Písn? písní, avšak moderní kritika Šalomounovo autorství jednozna?n? zpochybnila. O jeho moudrosti sv?d?í nejen rozkv?t zem?, obchodu a rozvoj sídelního m?sta Jeruzaléma, ale i fakt, že *za 40 let jeho vlády nepoznala zem? válku* — a to je v d?jinách výjime?né.

Toto je však jen jedna stránka vyobrazení Šalomouna. Šalomoun je sice skute?n? vylí?en jako moudrý, spravedlivý a zbožný král, na druhou stranu biblický text obsahuje také popis Šalomounova drsného boje o moc. Bible sice lí?í Šalomounovy úsp?chy v diplomacii, obchodu a výstavb? Jeruzaléma (v?etn? Chrám), avšak ukazuje, že to bylo za cenu nucených prací poddaných, p?ejímání cizích vzor? a kultury a že Šalomoun m?l dokonce také obrovský harém.

1Kr 11,1–6(13–43)

Šalomoun z?ejm? v n?kterých d?ležitých okamžicích života obrátil svou mysl k Bohu. Poprosil o moudrost a dostal ji. Ale už si *sám sebe nekontroloval (nerefletoval)*, nedával pozor na to, jestli z rozhoru s Bohem nevypadl.

Šalomounovy s?atky s cizinkami byly sice politicky výhodné, nicmén? vedly k duchovnímu úpadku, p?inesly do zem? op?t cizí náboženství. Král jim podléhal a svým srdcem p?ilnul k národ?m, s nimiž se Izrael nem?l sm?šovat. Manželkám povolil i stavby pohanských svatyní a ony pak uctívaly pohanské bohy. Šalomoun se dokonce ú?astnil i t?chto modloslužeb. To byla ovšem fatální *nev?ra ve vztahu k Hospodinu a hrubé porušení smlouvy s Hospodinem*.

Je to velmi podivné, že se mohl tak razantn? odklonit od Hospodina: „P?ilnul k nim velkou láskou“ (v. 2) — m?že být o ženách, ale také o cizích božstvech. „Jeho srdce nebylo cele p?i Hospodinu“ (v. 4), „dopoušt?l se toho, co je zlé v Hospodinových o?ích“ (v. 6), „neoddal se cele Hospodinu“.

Hospodin se rozhn?val, Šalomouna varoval, ale ten na to op?t nedbal (v. 10) — pak p?ichází trest nebo spíše slib trestu (v. 11–12): V?tšinu království dostane Jarobeám. A zatímco na za?átku kariéry si nežádá bezživotí svých nep?átel, zde usiluje Jarobeáma usmrtit. (v. 40)

Jak je to možné u krále, který nejen dodržoval Boží p?íkázání, ale který také Hospodina miloval (3,3)?

Karel Satoria ?íká v rozhovoru s M.O. Váchou: „U lidí, kte?í prožili reálnou blízkost Boha, m?že v d?sledku dojít k prožitku obrovské svobody, která je autentickým ovocem sjednocení s Bohem. Až opilost svobodou svádí ?lov?ka zkusit si, co jeho blízkost s Bohem vydrží, v p?esv?d?ení, že už to nikdy nem?že být jinak. Až ud?lá krok p?es bludný ko?en — a není návratu, Dojde k úplné a nezvratné dezorientaci. Toto možná nastalo i u Šalomouna, který se ve svém opojení Boží p?ízní zapletl s jinými božstvy a silami. Není d?vod myslet si, že proti n??emu takovému je dnešní k?es?an imunní. (In: Márek Vácha, Karel Satoria: *Život je sacra zajímavěj*. Cesta, 2013)

Šalomounova doba tak sice byla dobou vzestupu, avšak vnit?n? se již izraelská spole?nost po?ínala rozkládat — po jeho smrti se království rozd?lilo na Severoizraelské a Judské království.

K tématu období

Všichni hledáme své životní vzory, a? si to uv?domujeme ?i ne. Ty, kte?í tu byli p?ed námi, nemusíme ani nemáme ve všem napodobovat nebo kopírovat, ale u mnoha lidí najdeme n?co, ?emu se od nich můžeme nau?it. Stát se moudrým ?lov?kem je dar a zároveň úkol na celý život.

Úskalí

Moudrost může vypadat jako n?co nedosažitelného. K n?kterým lidem vzhlížíme proto, že jsou moud?í, mají zkušenosti a nadhled, které bychom také cht?li mít a podle toho jednat — rozvážn?, laskav? a p?itom pevn?, um?t ?íct své a p?itom nezranit apod. V biblickém pojetí je moudrost otev?ená možnost a dar pro každého, kdo po ní touží a otev?e se Božímu p?sobení.

Odkazy

Ke?kovský, Jan: [Šalomounova moudrost a sláva](#).

Joslin, Mary: [Následník Davidova tr?nu](#).

Amery, Heather: [Král Šalomoun](#).

Alexander, Pat: [Královna ze Sábý](#).

Amery, Heather: [Šalomoun?v chrám](#).

Ostatní: [Shrnutí p?íb?hu o Šalomounovi](#); [divadelní hra](#); [p?ednáška o k?es?anském pojetí moudrosti \(prof. K ?ivohlavý\)](#); [Heinzovo dilema \(v odstavci Zp?sob identifikace stadia morálního vývoje\)](#); [kolá?, který můžete s d?tmi upéct t?eba na víkendovce](#)

Pro d?ti

Pro p?edškolní d?ti

Zkušenost o moudrém nebo spravedlivém rozhodování z rodiny:

a) Maminka má t?i d?ti ve v?ku t?i, p?t a deset let. Má sá?ek bonbón?, každému dá t?i a je to spravedlivé.

b) Když maminka rozd?luje práci, také se snaží o to, aby to bylo spravedlivé. Desetileté dít? už může sekat trávu seka?kou, umývat podlahu nebo dojít nakoupit i do vzdálen?jšího obchodu. T?íleté dít? může pomoci prost?ít st?l, p?tileté může vysávat. Rodi?e vymýšlí pro každé dít? jinou práci, která odpovídá jeho v?ku. Kdyby trvali na tom, že se ve všech pracích mají jejich d?ti st?ídat, byli by sice spravedliví, ale ne moud?í. D ?tem dojde, že t?íleté dít? nemůže sekat trávu.

Nebo (b2): Kdyby rodi?e kojence, dít?te na prvním stupni a puber?áka všem d?tem koupili lyže nebo zavinova?ku, bylo by to sice spravedlivé, ale ne moudré (to pochopí i t?íleté dít?, že kojenec neužije lyže a velké dít? zavinova?ku).

D?ti tedy mají zkušenost, že ne všechno je v rodin? spravedlivé, ale že rodi?e rozhodují moud?e.

Doporu?uji d?tem vypráv?t jen o Šalomounov? vid?ní a prosb? o moudrost. Šalomoun?v soud sice ukazuje moudrost v praxi, ale mám zkušenost, že p?edškolní d?ti nechápou, že to rozp?lení dít?te m?lo být jen „jako“ ?i jako výstraha nebo inscenace n??eho, co Šalomoun nemyslel vážn?.

Aktivita

Děti si vystihnou z tvrdého papíru kruh. Potom si mohou vybírat mezi různými látkami nebo papíry s hezkými barvami nebo vzory, které reprezentují různé dobré vlastnosti (užitelem předem určí a vysvětlí). Holky a kluci si mohou vybírat, jací by chtěli v životě být, a lepit si kousky barevných papírů nebo látek do kolečka. Na závěr by to mohla korunovat moudrost — látka nebo papír zlaté nebo jiné výrazné barvy, něco, co ostatní barvy a vzory výrazně převyšuje a co nalepíme do středu.

Pracovní a efektní forma

Postupujeme stejně, ale navíc si dopředu nachystáme pro každého z tvrdého kartonu malá obroučky, kterou oblepíme zlatým papírem (nebo alobalem a nastříkáme zlatým sprejem). Až budou mít děti kolečko polepené látkami a papíry, pak ho obroučky zarámujeme. (Obroučka vyjde levněji než zlatá látka.)

Pomůcky: tvrdky, barevné papíry nebo látky (nebo zbytky tapet), nůžky a lepidlo, případně dopředu vyrobená „obroučka“.

Pro mladší děti

Už jste po někom něco dědili (kolo, knihu)? Doporučil vám také bývalý majitel, jak se zděnou věci zacházet?

Kdo bude v Izraeli králem?

V době, kdy se Šalomoun narodil, byl už král David unaven válčením a toužil po klidu. Dlouho váhal se zvolením některého ze svých synů za dědice trůnu. Nejstarší syn Adonijáš toho využil a uspořádal za městem oslavu, při které jej mnozí jeho přívrženci prohlásili za krále. Prorok Nátan se však o spiknutí dověděl a řekl Davidovi, co Adonijáš chystá. Připomněl mu, že kdysi slíbil Šalomounovi, že se jednou po něm stane králem. David se rychle rozhodl. Nařídil Nátanovi: „Pomaž za krále mého syna Šalomouna, na mém mezku jej vezte přes celý Jeruzalém do královského paláce a já mu ponechám trůn.“ Nátan hned naplnil Davidův příkaz. Šalomoun byl pomazán a jel městem k paláci. Lid radostně vítal nového krále a provolávali mu slávu. Když přívrženci Adonijáše uslyšeli jásot, rozprchli se. David se těšil, že skrze Šalomouna se konečně splní jeho životní touha, postavit v Jeruzalémě Hospodinu nádherný chrám, protože tak mu to řekl Hospodin skrze proroka Nátana (2Sa 7,13).

Pokora mladého krále a dar moudrosti

Když se Šalomoun stal králem, nejprve svolal národ k velké oslavě. Před všemi se Hospodinu poklonil a přinesl mu oběti. Ještě té noci se Bůh Šalomouna zeptal: „Co si ode mne přeješ?“ Šalomoun odpověděl: „Hospodine, učinil jsi mě králem nad národem, kterého je jako písku v moři, ale jsem mladý a nezkušený. Bojím se, že nebudu umět tvému lidu dobře vládnout. Prosím tě, dej mi moudrost, abych rozeznal co je správné a co špatné.“ Pánu Bohu se líbilo, že Šalomoun neprosil za osobní prospěch, ale skutečně mu šlo o dobro národa. Proto mu kromě moudrosti dal bohatství, slávu, dlouhověkost a další dary.

Šalomounův soud

Šalomoun žádal moudrost, protože ji často potřeboval jako soudce, aby rozeznal dobré od zlého. Jak taková moudrost od Boha vypadá? To se ukázalo, když k němu jednou přišly dvě ženy, které se hádaly o dítě. Obě byly mimina, jedna z nich to své však v noci zalehla a ono zemřelo. Jenže která?

„Pane,“ žalovala jedna z nich, „my dv? bydlíme spolu v jednom dom? a nikdo jiný už tam není. Mn? se narodil syn, jí za t?i dny také. Jenže ten její um?el. Ona však v noci d?ti vym?nila, sebrala mého živého syna a svého mrtvého mi podstr?ila pod pe?inu. Ráno jsem na to p?išla, když jsem ho na sv?tle uvid?la.“ Druhá žena se bránila: „Živý syn je m?j, tv?j je ten mrtvý!“ První trvala na svém: „Vezmi si mrtvého, živý je m?j!“

Král poru?il: „Podejte mi me?!“ Když ho p?inesli, Šalomoun na?ídil: „Te? to dít? rozsekn?te a každá a? si vezme jednu p?lku.“ Tu ?ekla zd?šená matka toho dít?te: „To ho rad?ji dejte jí, jen ho nezabíjejte!“ Druhá (jejíž syn byl mrtvý) však souhlasila: „Jen ho rozetn?te, a? není ani její ani m?j.“ Když to král uslyšel, ?ekl: „Dejte to dít? té, co ?ekla ‚nezabíjejte ho‘, to je jeho pravá matka.“

Lidé si o tom rozsudku brzy vypráv?li a Šalomoun m?l pov?st moudrého ?lov?ka. A Šalomoun skute?n? moudrý byl: vždy? m?l vnímavé srdce a být moudrý znamená um?t rozeznat dobré od zlého a slyšet p?itom Boží v?li.

Aktivita

- Po vypráv?ní zkusíme ve dvou skupinkách reprodukovat Šalomounovu prosbu (o co žádal Šalomoun a jak to od?vodnil) a Hospodinovu odpov?? (co králi slíbil a jak to zd?vodnil) — m?žeme to psát vždy na jeden velký papír ve skupince.
- Pokud máme herecky schopná d?v?ata, m?žeme zkusit sehrát jako sc?nku Šalomoun?v soud.
- M?žeme také zinscenovat další fiktivní soudní jednání, abychom si na n?jakém p?íkladu ze života ukázali, co je moudré rozhodnutí.
- Na záv?r m?žeme použít [pracovní list Zde?ka Šorma](#). Zvlášt? bych doporu?il instrukci: s p?epsáním návrh? na karti?ky a s p?íp. užitím p?i bohoslužbách (kázání pro d?ti) a vyúst?ním do modlitby.

Pom?cky: Obrázky [Šalomounova chrámu](#) a [Šalomounova soudu](#) z internetu; v?tší papíry a fixy; me? a panenka nebo maminka s kojencem (musí to být tak malé dít?, který ješt? nechápe, co se kolem n?j d?je); [pracovní list](#).

Pro starší d?ti

- Na ?em vám úpln? nejvíc záleží? Co je pro vás nejd?ležit?jší? A chcete si o tom rozhodovat sami, nebo do toho m?že mluvit ješt? n?kdo jiný? Kdo?
- Co jsou to poslední p?ání? Víte o n?jakém p?ání n?koho na sklonku života nebo na smrtelné posteli? Mají se taková p?ání plnit?
- Je víra a život ve spole?enství s Bohem n?co, co se dá zd?dit?

Myslím, že starší d?ti snesou i komplexní výklad o osobnosti krále Šalomouna (syn krále Davida, David?v odkaz/záv??, Šalomounova prosba o moudrost, jeho soud, stavba chrámu, král míru, kosmopolitní rozm?r, prosperita a bohatství, odpadnutí od Hospodina, pád a následný rozpad ?íše. (Výklad lze oživit promítáním obrázk?.)

Na záv?r m?žeme použít [pracovní list Zde?ka Šorma](#) (dopl?ova?ka), p?íp. n?které další aktivity z oddílu pro mladší d?ti.

Rozhovor

- Vzpomenete si na n?jakou situaci, kterou n?kdo moud?e vy?ešil?
- Znáte n?koho, kdo nemá velké vzd?lání, a p?esto je moudrý?
- Co si myslíte, že nesmí chyb?t lidem, kte?í mají n?koho vést nebo vládnout?
- Jak to vnímáte v rodin?, ve sboru?

- Jak si myslíte, že nás vidí Bůh? Vidí nás kladně? Co to znamená, že nás vidí z pohledu vřetnosti? (Jako pěstované ke spáse, jako vyvolené [už před počátkem světa!], ospravedlněné [tj. omilostněné], jako obdařené novým životem, Duchem svatým.) Jaké limity, které nám Bůh dává (pro naši seberealizaci, sebeprosazení, pro naše obohacování)? (Přikázání, dvojpríkázání lásky, svoboda druhých, solidarita, milosrdenství...) Jsme v tomto smyslu jako křesťané o něco ochuzeni? Nebo jsme bohatší než ti, kteří nejsou (nebo si myslíme, že nejsou) nějakým omezením?
- Jsme chudí či bohatí? (nabídnout pozitivní pojetí skromnosti)

Pomůcky: [Pracovní list](#); další event. aktivity — viz oddíl Pro mladší děti.

Přesah

Se staršími se můžeme v nějakém „přidaném“ podívat na film o nějaké inspirativní, a přece rozporuplné osobnosti. Můžeme spolu mluvit o tom, co se nám líbí a co ne, případ. jak bychom řešili nějaká životní dilemata my. Můžeme o nějakém etickém dilematu diskutovat i bez filmu (např. *Heinzovo dilema*).

(Další [recitace] — viz [Přesah v předchozí úloze](#).)

Liturgie

Písně

Chvalozpěv (Svítá 215); *Není lepší na tom svět?* (Svítá 213); *Nám pomoz, Pane milý* (Svítá 201); *Modlitba krále Šalomouna* (Svítá 189); *Balada velkopáteční* (Svítá 297); *Vše dobré, co máme* (BTS 19); *Ozvi se, Pane můj* (EZ 440); *Srdcem celým tebe, Pane* (EZ 138)

Biblický text k zapamatování

Prosím, aby vám Bůh našeho Pána Ježíše Krista, Otec slávy, dal ducha moudrosti a zjevení, abyste ho poznali a osvětleným vnitřním zrakem viděli, k jaké naději vás povolal, jak bohaté a slavné je vaše dědictví v jeho svatém lidu a jak nesmírně veliký je ve své moci k nám, kteří v něm žijeme. (Ef 1,17)

nebo jen:

Blaze člověku, jenž našel moudrost, člověku, jenž došel rozumnosti. (Př 3,13)

Modlitba

Hospodine, náš dobrý Otče, děkujeme ti, že jsi nás povolal, abychom žili jako tvé děti. Děkujeme ti, že jsi i nám v životě už tolik dal: děkujeme za rodiče, sourozence i kamarády. Děkujeme za náš sbor, za církev, kde můžeme mít své místo. Děkujeme za školu, kde se můžeme učit, i za nedělní školu. Neprosíme tě o chytrost, ale o moudrost. Pomoz nám žít tak, jak si to ty přejíš. Prosíme, drž nás při sobě, abychom od tebe nikdy neodešli pryč. Amen.

Odkaz na pracovní list

[13 Šalomounova moudrost a sláva - st](#)

[13 Šalomounova moudrost a sláva](#)

Kam dále

[Keřkovský, Jan: Šalomounova moudrost a sláva.](#)

[Joslin, Mary: Následník Davidova trůnu.](#)

[Amery, Heather: Král Šalomoun.](#)

[Alexander, Pat: Královna ze Sáby.](#)

[Amery, Heather: Šalamoun?v chrám.](#)

[Odkaz na píse?](#)

[Neskládejte v mocných nad?ji](#)

[Není lepší na tom sv?t? nežli Boha ctíti](#)

[Nám pomoz, Pane milý, tvé slovo správn? znát](#)

[Moudrost mi, Pane, dávej](#)

[Shromáždil ?lov?k prý moudrosti své poklad](#)

[Vše dobré, co máme \(BTS19\)](#)

[Ozvi se, Pane m?j! Já toužím znát tvou v?li](#)

[Srdcem celým tebe, Pane, budu ctíti](#)

[Cílová skupina](#)

[Starší školní](#)

[Předškolní](#)

[Mladší školní](#)

[Katechetické cykly](#)

[Církevní rok](#)

[Biblický odkaz \(kat\)](#)

[1 Královská 2,1–4](#)

[1 Královská 2,5–12](#)

[1 Královská 3,1–28](#)

[1 Královská 6,11–13](#)

[1 Královská 8,10–61](#)

[1 Královská 11,1–6](#)

[1 Královská 11,13–43](#)